

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000080

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-01-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Морозюк Назарій Сергійович

2. Nazariy Morozyuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8273-8727

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 06-03-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11725

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.21.03

Тема дисертації:

1. Кримінально-правова характеристика військових насильницьких кримінальних правопорушень
2. Criminal-legal characteristics of military violent criminal offenses

Реферат:

1. Дисертація є комплексним науковим дослідженням, спрямованим на розв'язання такої важливої науково-прикладної проблеми, як обґрунтування теоретичних положень та розроблення напрямів удосконалення вітчизняного кримінального закону і практики його застосування, спрямованих на підвищення ефективності кримінально-правової протидії військовим насильницьким кримінальним правопорушенням в Україні. У дисертації розкрито теоретико-методологічні засади військових насильницьких кримінальних правопорушень. Розглянуто методологічні концепції пізнання військових насильницьких кримінальних правопорушень. Констатовано, що зараз надзвичайно актуальним є розбір об'єктивно-суб'єктивних ознак складу військового насильницького кримінального правопорушення. Здійснено юридичний аналіз військових насильницьких кримінальних правопорушень. Розділ 1 «Теоретико-методологічні основи дослідження військових насильницьких кримінальних правопорушень» складається з трьох підрозділів. Зокрема, у підрозділі 1.1 дисертації було висвітлено генезу кримінально-правового забезпечення запобігання військовим насильницьким кримінальним правопорушенням протягом усіх етапів розвитку української

державності. У підрозділі 1.2 досліджено іноземний досвід регламентації відповідальності за вчинення військових насильницьких кримінальних правопорушень. Обґрунтовано, що Україна могла б перейняти застосування закону за аналогією, як це передбачено законодавством США, нормативну впорядкованість і структурованість джерел, як це передбачено у ФРН. З покликанням на іноземне кримінальне законодавство констатовано, що сучасне вітчизняне законодавство у сфері кримінально-правової протидії військовим насильницьким кримінальним правопорушенням потребує серйозного реформування та оновлення і доопрацювання. Проведено порівняльний аналіз українського та зарубіжного військового законодавства, виявлено їхні спільні й відмінні риси, визначено кримінально-правові норми, які доцільно імплементувати в національне карне законодавство. Водночас запропоновано імплементувати норми чинного законодавства зарубіжних країн задля впровадження передового досвіду в межах кримінального права для вдосконалення національного законодавства загалом. Розділ 2 «Аналіз складів військових насильницьких кримінальних правопорушень» також складається з трьох підрозділів, які присвячені характеристиці об'єктивних та суб'єктивних ознак досліджуваних складів кримінальних правопорушень. Розділ 3 «Сучасний стан, проблеми кваліфікації та вдосконалення законодавства за вчинення військових насильницьких кримінальних правопорушень» складається з двох підрозділів. Зокрема, підрозділ 3.1 був присвячений проблемним питанням кваліфікації військових насильницьких кримінальних правопорушень проти порядку статутних взаємовідносин між військовослужбовцями, а також визначенню шляхів їх вирішення. Доведено, що наслідками побоїв або застосування іншого насильства слід вважати, як і в складі опору начальнику чи примушування його до порушення обов'язків військової служби, фізичний біль або заподіяння легких тілесних ушкоджень, обмеження волі. Аргументовано, що, враховуючи фізичний характер, до «насильства» у ст. 404 КК України слід зарахувати: поодинокі удари, що заподіяли фізичний біль, побої, катування, інші насильницькі дії, пов'язані із заподіянням фізичного болю, обмеження волі. У підрозділі 3.2 було запропоновано науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері військових насильницьких кримінальних правопорушень.

2. The dissertation is a comprehensive scientific study aimed at solving such an important scientific and applied problem as substantiation of theoretical provisions and development of directions for improving domestic criminal law and the practice of its application, aimed at increasing the effectiveness of criminal-legal counteraction to military violent criminal offenses in Ukraine. The dissertation reveals the theoretical and methodological foundations of military violent criminal offenses. The methodological concepts of cognition of military violent criminal offenses are considered. It is stated that the analysis of objective and subjective features of the composition of a military violent criminal offense is extremely relevant now. A legal analysis of military violent criminal offenses is carried out. Section 1 "Theoretical and methodological foundations of the study of military violent criminal offenses" consists of three subsections. In particular, in section 1.1 of the dissertation, the genesis of criminal law provision for the prevention of military violent criminal offenses was highlighted during all stages of the development of Ukrainian statehood. In section 1.2, foreign experience in regulating liability for committing military violent criminal offenses was investigated. It was substantiated that Ukraine could adopt the application of the law by analogy, as provided for by US legislation, the regulatory orderliness and structuring of sources, as provided for in Germany. Referring to foreign criminal legislation, it was stated that modern domestic legislation in the field of criminal law counteraction to military violent criminal offenses requires serious reform, updating and refinement. A comparative analysis of Ukrainian and foreign military legislation was conducted, their common and distinctive features were identified, and criminal law norms were determined that should be implemented in national criminal legislation. At the same time, it is proposed to implement the norms of the current legislation of foreign countries in order to implement best practices within the framework of criminal law to improve national legislation in general. Section 2 "Analysis of the components of military violent criminal offenses" also consists of three subsections, which are devoted to the characteristics of the objective and subjective features of the studied components of criminal offenses. Section 3 "Current status, problems of qualification and improvement of legislation for the commission of military violent criminal offenses" consists of two subsections. In particular, subsection 3.1 was devoted to the problematic issues of qualification of military violent criminal offenses against

the order of statutory relations between servicemen, as well as determining ways to resolve them. It is proved that the consequences of beatings or the use of other violence should be considered, as well as in the component of resistance to the commander or forcing him to violate the duties of military service, physical pain or infliction of minor bodily injuries, restriction of freedom. It is argued that, taking into account the physical nature, "violence" in Article 404 of the Criminal Code of Ukraine should include: single blows that caused physical pain, beatings, torture, other violent acts associated with causing physical pain, and restraint. In subsection 3.2, scientifically substantiated proposals were proposed for improving legislation in the field of military violent criminal offenses.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації
- 1. Морозюк Н. С. Актуальні проблеми військових насильницьких кримінальних правопорушень. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2022. № 60. С. 59–61. URL: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc60/13.pdf>. DOI: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2022.60.13>.
- 2. Морозюк Н. С., Собко Г. М. Військові насильницькі кримінальні правопорушення в Україні, проблематика їх класифікації та кодифікації. Південноукраїнський правничий часопис. 2022. Вип. 4. С. 84–86. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1845905>. DOI: <https://doi.org/10.32850/sulj.2022.4.2.13>.
- 3. Морозюк Н. С. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки окремих військових насильницьких кримінальних правопорушень. Право і суспільство. 2023. № 1. С. 259–265. URL: http://pravoisusplstvo.org.ua/archive/2023/1_2023/37.pdf. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.1.37>.
- 4. Морозюк Н. С. Значення військових насильницьких кримінальних правопорушень. Military offences and war crimes: background, theory and practice : collective monograph / ed. by V. M. Stratonov. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. Р. 440–467. UPL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/322/8776/18377-1?inline=1>.
- 5. Морозюк Н. С. Окремі питання проблем кваліфікації насильства над населенням у районі воєнних дій. Київський часопис права. 2025. Вип. 3. Т. С. 278–282. URL: <https://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/688>. DOI: <https://doi.org/10.32782/klj/2025.3.39>.
- 6. Морозюк Н. С. Проблематика кримінально-правової характеристики непокори. Вісник Одеського національного університету. Серія: Правознавство. 2025. Вип. 2. Т. 27. С. 42–46. URL: <https://journals.visnyk-onu.od.ua/index.php/law/article/view/503>. DOI: [https://doi.org/10.32782/2304-1587/2025-27-2\(41\)-7](https://doi.org/10.32782/2304-1587/2025-27-2(41)-7).
- Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації
- 1. Морозюк Н. С. Колективні покарання як злочин під час збройного конфлікту неміжнародного характеру. Виклики толерантності в умовах російської воєнної агресії : матеріали Всеукр. наук.-дискусійної платформи, яка приурочена до Міжнародного дня толерантності, м. Кропивницький, 16 листопада 2022 р. Кропивницький : ДонДУВС, 2022. С. 45–47.

- 3. Морозюк Н. С. Запобігання військовим насильницьким кримінальним правопорушенням на території України в умовах надзвичайного та воєнного стану. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої до 25-річчя утворення Національного університету «Одеська юридична академія». Одеса, 2022. 214 с.
- 4. Морозюк Н. С. Катування як вид кримінального караного діяння, проблематика та особливості кваліфікації діяння в сучасних умовах. Протидія кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Кропивницький, 27 жовтня 2022 р.). Кропивницький, 2022. С. 119–123.
- 5. Морозюк Н. С. Кримінально-правова характеристика геноциду українського народу. Значення та прояви геноциду під час російсько-української війни. Глобальні зміни розвитку суспільства на зламі тисячоліть : кол. монографія. Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2023. С. 184–190.
- 6. Морозюк Н. С. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків. World Development of Science and Technology : The 50th International scientific and practical conference (24–25 April, 2023). Pegas Publishing, Canada, Ottawa, 2023. P. 48–54. URL: https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/05/Canada_250423.pdf.
- 7. Морозюк Н. С. Проблематика класифікації примусової депортації як виду насильницьких дій по відношенню до українського народу. International Journal Law & Society. 2022. Issue 6. С. 153–160.
- 8. Морозюк Н. С. Сексуальне насильство як прояв агресії, вчиненої військовослужбовцями російської федерації. Кримінологічні дослідження : зб. наук. праць / гол. ред. В. Поклад, канд. філос. наук ; Луган. навч.-наук. ін-т імені Е. О. Дідоренка ; Донецьк. держ. ун-т внутр. справ. Івано-Франківськ ; Кропивницький : РВВ ДонДУВС, 2023. Вип. 13 : Міжнародні злочини російської федерації на території України. С. 332–335.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення кримінально-правової протидії проявам несанкціонованого поширення військово значущої інформації

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U003140

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мовчан Роман Олександрович
2. Roman Movchan

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2074-8895

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=RSy8W6sAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаблистий Володимир Вікторович
2. Vladimir Shablysty

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0210-1772

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=u0hXCSwAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Красницький Іван Васильович
2. Ivan Krasnitsky

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5529-7636

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=Z_q0QqcAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Юрій Анатолійович
2. Yuri Ponomarenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1030-1072

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=bkNVDEMAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Турченко Ольга Григорівна

2. Olha Turchenko

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7446-1289

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=eZlnwAUAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Міхайліна Тетяна Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Міхайліна Тетяна Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Солобут Ольга Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна